

ГОЛОСИ СТАРОКРАЄВОЇ ПРЕСИ

ПОЛЬСЬКО-СІОНІСТИЧНЕ БРАТАННЯ.

Львівське Діло лише під нагомоком ПЕРЕВІРКА ВІДНОШЕННЯ.

Польсько-жидівський конспіраційний монополістичний клуб, як ми передбачували, вже приймає тільки характер неприємного інциденту. Правда, головний угодовий артефакт пос. Райх, поруч інших нешкідливих демонстрацій, згодом же уступлення зі становища голови жидівського клубу, та й цей жест не має глибокого значення. Головна Рада Сіоністичної Організації й жидівський соймовий клуб, як було до передбачення, не прийняв резолюції пос. Райха. Бажано покласти польську реакцію, що може втратити такого надійного угодового сподвижника, він же надувається, чи викликає — чи обстоює резолюцію. Та це звичайні „страхи на Ляхи“. Не підлягає сумніву, що пос. Райх верне на своє попереднє становище, а в найгіршому випадку посидить тільки свого альтер-его.

Галицькі сіоністичні преси справді виявили всі прикмети „реальних“ політиків. Вони дуже скоро перейшли до денного порядку над своїм обуренням і змагують собі угодовий жидівський галузюк, як теж „обурюється“, що галицьких „реалістів“ стрінула в соймі така неприємна несподіванка. Значить, похмілля від удару минає і все вертає на попереднє місце.

Польсько-жидівські переговори ведуться від довгого часу. Менше більше пів року підмаювали на Сіоністичний конгрес в Лівенштадті сновигали по залах, торгуючись і підключуючись польській реакції та використовуючи до свого свого представницьку чистоту в соймі, свої — не свої мандати. Аж в середині минулого місяця варшавська жидівська преса відкриває заслонку політичних ходів угодовий жидівський клубу, чи вона буде здійснена, себто Тоді доведімося ми, що пос. Райх на основі ухвали Головної Ради Сіоністичної Організації відбув конференцію з міністрами справ Сіоністичних представників такі жидівські домагання:

1) Припинення політики екстермінації у відношенні до жидівського населення;

2) Фактична повна рівноправність жидівського населення у всіх ділянках політичного, суспільного і культурного життя — та

3) задоволення культурних потреб жидівського населення.

На посередника в польсько-жидівських переговорах запрошено відомого Л. Вольфа. Та запрошування його, вимагаючи підписи жидівської угодової позиції з боку англійського жидівства супроти уряду і жидівських партій, пос. Райх під натиском нечисленної ошонції і без порозуміння зі самим Л. Вольфом відіграв комедію. Мовляв, польсько-жидівські переговори є внутрішньою справою, до яких ніхто не має права втрутатися. „Кінцеві кінці“ — голосить пос. Райх — ми не є дітями. Так мусить дійти до порозуміння між урядом і польським населенням. Тут не йде про порозуміння з П. Вольфом. А пос. Райхові скаржиться „інтереси всього країнського рабін по секунду простого лорка п. Вольфові“. Тимчасом жидівська політика „Ваш прихід є для нас тому не, як покласти іншими шляхотини, що є переговори з м. „Святой егізом“, виключно жидами є „артікулом на експеримент жидівських інтересів, ти-

порт; а ми хочемо трактувати справу як чисто внутрішню, вважаємо, що ніхто чужий не має права мішатися до того“.

Як бачимо, то покликаний на посередника п. Вольф — примушений проковтнути самі імперативні, посередньо й безпосередньо йому говорять самі грубоства, а він все таки мужно видержує на позиції „згідно з умовою“.

Змагаючи сепаративними кроками до згоди, себто до офіційного і відплатного, а не виключно самочинного і плятичного, сповновання польонізаційної місії на „кресах“, галицькі „реальні“ політики, ці новітні Датані й Авірони, обкидали камінням найхарактернішого, найбільшального сіоністичного провідника пос. Ізаака Грінбаума, людину великих чеснот і великого ума. Прем'єр Вл. Габські заявив у своїй часі, що про угоду так довго не може бути мови, як довго в жидівському клубі проявляється вплив пос. Грінбаума. Отже Датані й Авірони, відкидаючи той вплив простодіючої політики, навіть не дали йому спромози уступити за често. Казали йому в ім'я „партійної дисципліни“ задержати мандат і... вийти на я. Кийсь час до Палестини. Тим способом бажують вони з пос. Грінбаума зробити опудало, що їм уряд провадить з переговорами, або — колиб заклали чини угоду — П не додержував. Значить, з пос. Грінбаума проти його волі зроблено на всякий випадок резерву.

З метою за всяку ціну переставити угоду, жидівські „реальні“ політики не лише покористувалися всіми штурманами, а й запровадили кілька комедій з Л. Вольфом, з пос. Грінбаумом, а в останньому часті зробив пос. Райх комедію з савою собою.

Всі ці заходи, штучки, підступи й комедії вказують, ніщо не спинить „малопольської реальності“ перед доведеними ходів угодовий жидівський клубу, чи вона буде здійснена, себто Тоді доведімося ми, що пос. Райх на основі ухвали Головної Ради Сіоністичної Організації відбув конференцію з міністрами справ Сіоністичних представників такі жидівські домагання:

1) Припинення політики екстермінації у відношенні до жидівського населення;

2) Фактична повна рівноправність жидівського населення у всіх ділянках політичного, суспільного і культурного життя — та

3) задоволення культурних потреб жидівського населення.

На посередника в польсько-жидівських переговорах запрошено відомого Л. Вольфа. Та запрошування його, вимагаючи підписи жидівської угодової позиції з боку англійського жидівства супроти уряду і жидівських партій, пос. Райх під натиском нечисленної ошонції і без порозуміння зі самим Л. Вольфом відіграв комедію. Мовляв, польсько-жидівські переговори є внутрішньою справою, до яких ніхто не має права втрутатися. „Кінцеві кінці“ — голосить пос. Райх — ми не є дітями. Так мусить дійти до порозуміння між урядом і польським населенням. Тут не йде про порозуміння з П. Вольфом. А пос. Райхові скаржиться „інтереси всього країнського рабін по секунду простого лорка п. Вольфові“. Тимчасом жидівська політика „Ваш прихід є для нас тому не, як покласти іншими шляхотини, що є переговори з м. „Святой егізом“, виключно жидами є „артікулом на експеримент жидівських інтересів, ти-

ха боротьба з українською операцією, ширення „польської культури на кресах“, а в останньому часті угода при допомозі 10 загарбаних мандатів. А та угода має на меті обєднати з польською реакцією за рішучий характер польської держави в користь її польської етнонаціональності та — так сказати — політизації сферного впливу на „кресах“ під прапором польонізації.

Жиди є льояльні. Це ім'я.

(Тут сконфісковано короткий кінецьний уступ).

Михайло Стариченко.

ДО МОЛОДІ.

На нас, завзяті-юнаки, Що возлюбили Україну, Кладу найкрайшій гадки — Мою сидіванку єдину.

В нас молода ще грає кров, В думках у нас нема бруду, І в серці жевріє любов, До обєднання людю...

Ховайте-ж ви її собі.

Не розматкуйте єсе: Нехай ваш дух вона гартує В житті у чесній боротьбі!

Не забувайте рідних тат, Де лихо гірше ще динить...

Не можна грати й хвилини, Поки ще стогне менший брат,

Поки живий, мерщій нести Сліпою світиною просвіти,

І в серце, смертю сповните, Живну наду закроїте!

Вшануйте, друзі, рідну річ, Назвіть голосно своєму,

Та розжените над землею Непереможну, темну ніч!...

Хай всяк жені, а ви обіть Своєю знесилену родину!

І я за неї сили до загину І навіть душу положити!

ЕПІЛОГ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ПОВСТАННЯ В БЕСАРАБІ.

В перших днях червня почався в Бухаресті великий політичний процес проти комуністів, що намагалися зробити переворот у т.з. Татар Бунарської комуністичної райони. Деякі з обвинувачених мали пробиратися на румунський беріг Дністра з України і при підмоці місцевих комуністів мали підняти повстання проти румунської влади.

У місті Татар Бунар вбито голову міста і секретаря а цілий румунський пограничний відділ знищено. З Татар Бунар комуністи направилися в околиці села, де проголошили радянську республіку. Цілий той район нахолодився в руках большевиків на протязі кількох днів. Шойно при допомозі значних військових сил вдалося ту республіку ліквідувати. Тепер саме відбувається епілог той цілої історії.

ПІСЛЯ НАПАДУ НА ПОЗД.

Польські влади ведуть слідство в зв'язі з нападом 80, озброєних людей на поїзд, що їхав із Варшави до Лідни. Арештовано били стайці Свислочно тринадцять чоловік. Запевняють, що то були офіцери армії ген. Балаховича й Петлюри. Вони й мали признатися до нападу. Як відставили до Волковськ, де стануть перед нагним судом.

ЧИ ВИ ЗНАЄТЕ, ЩО

Експорт головних споживчих продуктів із З'єднаних Держав прогнаний 1924 року показав збільшення загальної суми до 1,040,552,284 в порівнянні з 889,396,071 за рік 1923, після Сполученого Відділу Торговельного Департаменту. Чи Ви знаєте, що найбільшого турецького тютюну достатку на Сході, який рівномірно продається по укрїнській ціні. Як шпиди вживаються змійкою на турецькі цигарки.

УКРАЇНКА ПОКІНЧИЛА ВИСІУ УЧИТЕЛЬСЬКУ ШКОЛУ.

Панна Гелена С. Кирчик, наймолодша донька знамого нашого громадянина Константина Кирчик в Джерзі Сіті, Н. Дж., покінчила 26. червня 6. р. в Ньюарку учительську школу і одержала диплом учителя публичних шкіл в стейті Нью Джерзі.

Панна Кирчик, по скінченню публичної школи, вступила до Дікінсон Гай-скул, одної з найбільших вишніх шкіл в стейті, а звідси пішла до Ньюарк Стейт Нормал Скул. Буваючи в Нормал Скул штилася широким знайомством серед своїх товаришів за її проворності та музикальну здібність. Брала участь в музичних концертах, що дадо її змогу покласти американську публіку з українською пісню і музикою, якою американська публіка одушевлялася і подивлялася її.

В останній році студії, панна Кирчик відзначилася в департаменті англійської мови написанням як її професор заявив: „A MASTERPIECE ESSAY“.

Послідніх три місяці відбула практичну школу учительні в публичній школі ч. 31. в Джерзі Сіті. Тут стрінулася з українськими дітьми, яких прийшлося її вчити. Вона являлася першою Українкою в нашій місті як професій. Панна Кирчик покінчила ще не закінчувався, де і яку посаду обійме, покимо сего, що має пропозиції обійти її в сусідстві свого міста.

ОФІЦЕРИ В ПОЛІТИЦІ

Грецька революція, що скінчула в четвер старий грецький уряд та внісша кілька генералів на верх урядової філи, кидається в очі передовсім тим, що її доконали офіцери й генерали.

Переглядаючи події цієї революції, читач надареме себе шукати за якими великими засадничими рішеннями муси політикою старого й нового уряду. Рішучий, як провідники революції, поклали, се такі дрібниці, що для них ніхто не стане гороху псувати. З діями він мусить прості признати, що офіцери та генерали не ходило о нічого другого, як лише о захопленні влади, о правленні народом.

Та офіцери, генерали, й армія взагалі, не на те, щоб правити народом. Вони на те, щоб оборонити краю перед внутрішніми й зовнішніми ворогами, але не на те, щоб кермувати політикою краю, та ще в мирні часи. Вони на те, щоб в спокоївому краю, а не, щоб, самим в ньому ворохобно підлітати.

А прецнь грецька офіцерська революція не першина в світі. Бували такі революції вже не раз. І казав, що просто за кожним разом до такої військової революції збирався офіцер й генерали, які не могли вважати. Загально то вже відоме явище, що офіцери, які не вміють або не хочуть або бояться вважати, політику. Відомо, що з всяких військових бюр інтендантур, шпонажі, жандармерії, і тим подібних відділів армії, в яких ходять із шаблем, і тим подібних відділів політики. Так є вийшло в Греції: грецька армія, яка не вміла оборонити рідного краю пера Турками, проболюючи тепер, що вона потрадила оборонити Грецію пера внутрішніми ворогами й зовнішніми ворогами. Горе народом, в якому провід ведуть розпалітківані офіцери.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 16-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays,
at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered at Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 21, 1918.
Subscription Rates: PERIODICALS
Three years a copy. 7.00 На рік 7.00
Six months ..... 3.75 На пів року 3.75
Three months ..... 2.00 На три місяці 2.00
Foreign and Jersey City Rates: В Джерзі Сіті і Заграниці:
One year ..... \$10.00 На рік \$10.00
Six months ..... 5.00 На пів року 5.00
Three months ..... 2.75 На три місяці 2.75
За кожну зміну адреса платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідальна.
В Канаді нашість виснайти гроші який на т. 38 Foreign Money Order.
Telephone "Свобода": 498 Montgomery, Тек. У. Н. Союз: 1838 Montgomery.
Address: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЗАХІДНО-ЄВРОПЕЙСЬКА ДЕМОКРАТІЯ, А УКРАЇНСЬКА СПРАВА

Як Польща, так і інші держави, що вийшли переможцями зі світової війни, стремлять за всяку ціну удержати в Європі STATUS QUO. Звідси безоглядні конференції в справі розроблення і закінчення заінтересованими державами такої гаранційного пакту, що забезпечував би на довгий час поставши в Європі взаємодопоміжність. Зусилля держав-побідинок, скеровані в цьому напрямку, покищо не дали позитивних наслідків; навпаки, привели до переконання керівників європейської політики в необхідності поправлення границь політичної мапи Європи.

Ця цілість європейської і природної еволюції політичної думки проходить під натиском опозиції всіх держав, яка добуває заміщення Європи лише в справлявальному розв'язанню національного питання в деяких державах. А позаяк і в Польщі це питання стоїть на порядку денному, то цілість є європейської, чому спротива демократія і політичні круги західної Європи так живо зацікавлені перебігом справи щодо нас на наших постолах. Увага жидів як і в Рівноку скінчилася, а ця справа не тільки не сходять з порядку денного, а навпаки, шораз набірає все більшого розголосу й зацікавлення. Навіть польська преса, яка мовчала під час процесу, тепер шквариться цю справою ширше й після галицького її аналізу приходить до переконання, що справа українська, як і других меншостей в народній у Польщі, не є справою внутрішньою і що розв'язання національного питання не залежить виключно від польського уряду. Так ця справа прогнатована у Версальському трактаті й так її розуміють і реальні політики Заходу. Бо як як же-ж іннакше можна було пояснити внесення Інтерпелляції до англійського парламенту в справі положення українського народу в Польщі послом Кенворті, що крім цього ще в своєму листі виражає засудження послам співчуття. А чи не о цім же свідчать кондольний лист сьогоднішнього французького прем'єра Пейневе, лист самого, що в минулому році підписав протест проти білого терору в Польщі. Ось який голосний резонанс викликала ця справа в західній Європі, не дивлячись на те, що розбиралася при закритих дверях. Для західно-європейського обивателя уже сам факт суду над українськими послами був неперепеченим доказом ненормального положення української нації в Польщі.

Правда, ніхто покищо не заповидає втручання в цю справу. Та однак англійський міністр Черберлі у відповіді на Інтерпелляцію посла Кенворті в справі положення української нації в Польщі в делікатній формі підкреслює, що Польща не виконала прийнятих на себе зобов'язань відносно України.

Такі твердження з парламентарної трибуни є дуже симптоматичні. А тому рівеньський процес, що викликав його, буде мати значення зворотного пункту в поглядях Англії на національну політику Польщі.

А для нас цей процес буде мати те значення, що хоч наша парламентарна репрезентація досі не дала нам видних реальних здобутків, то однак зуміла зацікавити нашу справу Захід, а польське правління і польську суспільну оліхію шораз до приводить до переконання, що негованим українській справі ніхто не вдалося усунути її з порядку денного, або вирішити її, оминувши нас.

Рішучим чином у цій справі повинен бути сам український народ.

Зв'яз з мертвого пункту державної польської політики відносно нас є тим великим політичним капіталом, що його внісши з судової сали рівеньського окружного суду наші вибрані для свого народу. Правда, дорого коштує цей здобуток, бо як чотири роки ваянши для трох наших посли: М. Мумія, П. Васильчука і С. Козицького. Але святі Ідеали людства; вільність, рівність і братерство так цінні, що людство для здобуття їх не жалеє й самого життя, бо без них життя не є життя, а лише животіння.

Хай переконання в цьому, переконання, що з ними і за ними не тільки вся українська нація, але і вся справжня демократія усього світу, зміцнить їх волю і надасть в боротьбі за національне відродження свого народу.

(„Наше Життя“).

У. Н. СОЮЗ — НАЙЛІПШИЙ ОХОПОН В ШЕШАТО. ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО.
ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДИНІ САМІ І ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗУ!
КОГО ДНЕСЬ НАМОВИТЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ В У. Н. СОЮЗ, ТОЙ ВАМ ЗА ЦЕ ВДЯЧНИЙ БУДЕ ВСЕГДА.
СМЕРТЬ І НЕЩАСТЕ НЕ ТРАТЯТ НАГОДИ. НЕ ТРАТЯЙТЕ І ВИ. ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В У. Н. СОЮЗІ СЯЧАС.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ТАКА Є НАША ОБОВ'ЯЗАНІСТЬ.

КОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 10-ОЇ КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗУ

ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ

В КВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНІ 1925 Р.

ВСТУПАЙТЕ І ДРУГИХ ЄДНАНЬ ДО У. Н. СОЮЗУ.

